

SJEFREDAKTØR
DIGITAL REDAKTØR
DAGLIG LEDER

CARSTEN BLENES
OLE KRISTIAN LYNGSTAD
OLA NYBAKK

HAMAR ARBEIDERBLAD arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen.

PRESSENS FAGLIGE UTVALG er et klageorgan oppnevnt av Norsk presseforbund. Adresse: Postboks 46 Sentrum, 0101 Oslo, telefon: 22 40 50 40, telefax: 20 40 50 55.

Menn, menn, og flere menn..

KONSTITUEREN AV DET nye kommunestyret i Hamar er et kraftig tilbakeslag for likestillingen mellom menn og kvinner. Kvinneandelen i det nye kommunestyret er på 43,5 prosent, så i utgangspunktet skulle det være mulig å komme ut av konstitueringen med et brukbart resultat. Så har ikke skjedd. Når det kommer til fordelingen av verv som gir innflytelse, havner de i langt større grad hos mennene. I formannskapet er sju av elleve representanter menn.

Årsaken til at man klarer å komme rundt kravet om kjønnskvoteering er en kreativ måte å stille lister på, hvor KrF og Sp med bare menn på listetoppen

fører til at det tilsynelatende ikke er mulig å oppfylle lovens krav med 40 prosent kvinner.

OGSÅ I KOMITEENE er det menn som dominerer ledervervene. Syv av ni politiske ledere er menn, og fire av seks nestledere i komiteene er menn. Når Fremskrittspartiet, som jo prinsipielt er mot kjønnskvoteering, påpeker det uheldige i kjønnsbalansen, sier det noe om hvor ille det har blitt.

Nyvalgte Tone J. Coucheron fra Frp brukte sitt første kommunestyremøte til å kritisere utfallet av fordelingen av viktige verv. Realiteten er at vi er tilbake til en situasjon som ligger mange år tilbake i tid. Vi er enige med Likestillingssenteret i at det her ikke er lagt noen vekt på å fordele makt ut fra et kjønnsperspektiv.

DEN SAMME ERKJENNELSEN finner vi ikke helt hos det nye flertallet i kommunestyret. Varaordfører Geir Byberg mener mange av Ap-representantene er for unge, og at man har funnet dem som er best kvalifisert. Vi synes det er en underlig argumentasjon, når nettopp ungdommen har blitt brukt offensivt som et viktig fortrinn i valgkampen. Det bør forplikte når vervene skal fordeles.

Ordfører Morten Aspeli mener tilbakeslaget for likestillingen skyldes tilfeldigheter. Til det er å si at det er denne type «tilfældigheter» som kvinner i hans eget parti har kjempet mot i årtier. En lik kjønnsfordeling får man først når det tas et offensivt grep for å besette viktige posisjoner med kvinner. Det må bety at småbarnsmødre er like valgbare som småbarnsfedre, og at en erfaren mannlig kandidat noen ganger må vike for en uerfaren kvinne.

Positivt Kamma-år

SELVSAGT VAR DET skuffene at HamKam mistet 3. plassen i siste serierunde, men det dummeste var at klubben gikk glipp av en halv million kroner ekstra. Det var penger som hadde kommet godt med i Briskebykassa. Ser vi bort fra dette, må 2011 likevel sies å være et bra år for HamKam. Klubben har slått tilbake sportslig med egne unge talenter. Og det kan se ut som klubben nå driver sunnere økonomisk. I det hele tatt er det som har skjedd denne sesongen et godt utgangspunkt for videre utvikling i 2012.

HA MENER

En lik kjønnsfordeling får man først når det tas et offensivt grep for å besette viktige posisjoner med kvinner.

Hva skal vi egentlig med et nytt torg når vi kan bruke lørdagen på å plukke bær i skauen?

Vi kjenner vel alle til bytorgene og plassene fra Italia, Spania, Frankrike og de andre landene der nede i sør.

CHRISTOFFER OLAVSSON EVJU
Arkitekt og byutvikler

DEBATT

Vi har sett filmer, vi har sett reiseprogrammer, og vi drar dit på langweekend for å oppleve byen. Vi elsker fortausrestaurantene, menneskene, bodene, mylderet. Piazzaen og Ramblaen. I alle fall på ferie.

Vi leser om det i Dagbladet Søndag, som frister med autentiske turer i bakgater og på torg i antikkens byer langs Middelhavskysten. Eksotiske steder der byplassen og torget er selve symbolet på vår moderne europeiske sivilisasjon; demokratiet, fellesskapet og byen.

Ikke like eksotisk

Byen er ikke like eksotisk her hjemme. Problemet vårt her oppe i nord er at vi aldri ble helt en del av denne sivilisasjonen. Den stoppet hardt og brutalt i de tyske skogene, der erobrerne og byfolket fra Roma ble slaktet rått og jagd tilbake til byen av bondske beist fra skauen.

Teutoburg het skauen der slaget sto, og Arminius var navnet på den germanske hærlederen som lurte Romerne i en felle.

Husk det; det var han som stoppet romernes fremmarsj i Germania og forhindret at Nord- og Øst-Europa ble en del av Det romerske imperium. Hit, men ikke lenger! Ha byen for dere selv, forbanna kulturfiff.

Ekte naturmennesker

Ok, så er det kanskje ikke helt slik det henger sammen, men det er fristende å forklare den manglende bykulturen i Norge med slaget i Teutoburg-skogen. Det er ikke mye sivilisert over den gjennomsnittlige norske småbyen.

På ferie i Norge stopper vi mellom byene, på ferie i Sør-Europa stopper vi i byene. Fortsatt lever vi med bilder av oss selv her oppe i nord som noen unike og

ekte naturmennesker som ikke lar seg lure av byens falske forhåpninger. Vi vet vårt eget beste, og våres barn skal vokse opp i skogkanten!

Derfor er det et reelt stykke kulturelt kræsje man har satt i gang på Stortorget i Hamar. Sør-Europeerne skal vise vei, et nytt forsøk 2000 år etter Arminius. Denne gangen med invitasjon, men fortsatt ikke helt uten motstand.

Torget er den rake motsetningen til det mest erkenorske vi har; hytta, det ensomme lille huset i skogen.

Kaffe med melk

Jeg meldte meg på et av verkstedene på Basarbygget for et par uker siden. Rundt bordet endte vi opp med å snakke om folk, og hvordan vi gjerne trekkes mot de byrommene der det allerede er andre folk. Helst på en armlengdes avstand eller mer, men dog.

Hvorfor skulle vi ellers gidde å dra til byen på en lørdag? Hvorfor spiser vi ute når vi kan lage like god mat til en brøkdelt av prisen på vårt eget kjøkken? Hvorfor bælmer vi i oss kaffe med melk til 35 kroner koppen? Og ikke minst, for min egen del (og noen kjenner seg sikkert igjen), hvorfor har jeg lånt meg opp til øra for å bo i en knøttliten leilighet innenfor Ring 3 i Oslo?

Vel, vi må nok innrømme at selv vi nordmenn er sosiale vesener. Om vi vil være alene drar vi til skogs. I byen derimot, treffer vi mennesker – og torget er den mest klassiske formen for innretning vi har funnet opp for å legge til rette for nettopp dette.

Torget er den rake motsetningen til det mest erkenorske vi har; hytta, det ensomme lille huset i skogen (slik pleide det i alle fall å være).

Derfor er prosessen rundt det nye Stortorget Hamars egen provokasjon mot den norske folkesjela, et radikalt forsøk på å bevise at dypt inne er vi sosiale vi også. Tross alt.

Et sted for begivenheter

Og når vi ser oss rundt, så oppdager vi kanskje at torgene og byplassene etter hvert har fått en plass i den norske kulturen også.

Etter å ha rydda plass til bilen i stor skala gjennom flere tiår, skubbes den nå igjen til siden i bysentrum etter bysentrum for å gjøre plass til dem som egentlig hører hjemme i gata og på torget: folk.

Det er ikke lenge siden Rådhusplassen i Oslo var trafikkert, og jeg kan fortsatt huske trafikklysene ved Aker Brygge. I min gamle hjemby Kongsberg er parkeringen foran Kirken blitt byens storstue som samler tusenvis av folk til jazzfest hver sommer.

Hva som skjer i Drammen har vi alle hørt om nå, men hvem hadde hørt om Bondens Marked for noen år siden? Nå er torgsalget på vei inn i byer over hele landet igjen.

Men torget er mer enn sol og hygge. Det er også et sted for de store begivenhetene. Et sted for opprør og demokratisk utfoldelse, tenk bare på Tahir-plassen i Egypt. Vi samles for å markere avsky og motstand, men også for å vise omtanke. Mandag 25. juli samlet over 700.000 nordmenn seg på plasser og torg over hele landet for å minnes ofrene på Utøya og i Regjeringskvartalet.

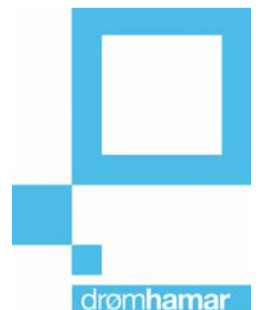
Hedmarkinger er ikke treige

Kanskje var jeg litt bastant i innledningen. Sånn er det med byfolk. Store ord og lite innhold, virkelighetsferne og overfladiske.

Hamar prøver i alle fall å motbevise meg.

«Hvis treige hedmarkinger kan få til noe slik, er det håp for oss alle», kommenterte en byplanlegger nylig da han så bilder fra arrangementene på og rundt Stortorget. Han har nok rett. Ikke i at hedmarkinger er treige, for all del!

Men, at det fortsatt finnes håp for oss som setter byen vel så høyt som skauen.

” Noe av det vi er mest stolte av i Norge, er et arbeidsliv med stor sosial ro og forutsigbarhet.

JAN DAVIDSEN, FAGFORBUNDET

” I motsetning til Lysbakken har jeg ikke problemer med å møte gamle sitater.

ERNA SOLBERG, HØYRE-LEDER

” Noreg hadde vore eit anna og mindre vellukka land utan 50 år med aktiv distriktspolitikk.

LIV SIGNE NAVARSETE, KOMMUNALMINISTER (SP)

NOE ER PÅ GANG: Jeg meldte meg på et av verkstedene på Basarbygget for et par uker siden. Rundt bordet endte vi opp med å snakke om folk, og hvordan vi gjerne trekkes mot de byrommene der det allerede er andre folk, skriver arkitekt og byutvikler Christoffer Olavsson Evju.

FOTO: ANDERS DALEN

GOD DAG!

ARNT OLAV VELTEN
974 24 739
ave@h-a.no

Tall er morsomt. Datoer er tall, så derfor er datoer også morsomt. I år faktisk ekstra morsomt. Ta for eksempel dagens dato: 1.11.11. Fem ettall. Når opplevde vi det sist? I januar, vil du kanskje si. Riktig, forrige gangen var i januar. Da hadde vi 11.1.11. Men før det? Når hadde vi sist en dato med fem ettall, uten innblanding av så pass som en bitte liten null? Nei, vi skal lete lenge og vel. Vi må tilbake til november for akkurat 100 år siden for å finne maken. Noen har nok opplevd det, men neppe noen har særlig med erindringer fra dagen. Så vi får nyte dagen og øyeblikket.

Men denne måneden har vi en annen dato det er verdt å merke seg. Den er selveste rosinen i pølsa når det gjelder eksotiske datoer vi kommer til å oppleve. Om ti dager kommer vi til 11.11.11. Hele seks ettall i en sekssifret dato. Når opplevde vi det sist? Svaret her er naturligvis enkelt: Det har nok heller nesten ingen av oss opplevd tidligere. Fenomenet med seks like tall i en dato med seks sifre er såpass uvanlig at det er hundre år siden forrige gang, og det er hundre år til neste gang. For siden det ikke er så mange som 22 måneder i et år, vil det aldri kunne skje med andre tall enn ettallet.

I det hele tatt er ettallet ganske enestående når det gjelder datoer. Går vi ned på en femsifret dato igjen, er det faktisk kun en annen mulighet til fem like tall enn de to jeg nevnte i begynnelsen, altså 1.11.11 og 11.1.11. Det er 22.2.22. Det er altså om drøyt ti år, og noen andre muligheter finnes det ikke.

Mange foretrekker å skrive alle datoer med seks sifre. Da stiller saken seg selvsagt noe annerledes. Da vil ikke 01.11.11 være like spesiell, heller ikke 11.01.11 og 22.02.22. De blir kun datoer i en rekke der vi for eksempel også finner 01.01.11, 10.01.10, 11.01.00 og 02.02.02. Det er altså denne nullen. Den har vi jo slitt med ganske lenge nå. Når så du sist en dato med seks sifre uten en null?

Det kan ikke ha vært dette århundret, der vi startet med året 00, og fortsatte med 01, 02, 03 og så videre. Opp til 10. I år kalles årstallet med denne skrivemåten 11. Da har vi en sjanse til å slippe unna nullen. Men først måtte vi få unna måned nummer 01, 02, 03 og så videre, til og med 10. I dag gikk vi inn i måned nummer 11. Og dagen er 01. Så skal vi gjennom samme rekken med tall for dagene. Og da kommer vi, ganske riktig igjen til denne datoen som er så enestående: 11.11.11. Det er altså den første datoen i dette århundret som ikke inneholder en null.

Det er forresten også noe annet som er litt spesielt med alle disse ettallene nå i år. For å ta et par eksempler: Du er født i 1990. Hvis du tar de to siste sifrene i dette årstallet, får du 90. Det betyr at du i år fyller 21 år. Hvis 90 og 21 legges sammen, blir summen 111. Et annet eksempel: Du er født i 1954. De to siste sifrene er 54. Da vil du fylle 57 år i år. 54 og 57 lagt sammen blir også 111. Og du kan prøve så mange andre muligheter du vil. Forutsatt at du er født før århundreskiftet, vil tallet alltid bli 111. Men fortvil ikke om du skulle være født i det nye århundret. Er du født i 2002, altså i 02, er du ni år. 02 og 09 er 11.

Så det må helt klart være noe med disse ettallene i år. Jeg ser at en som selger et arrangement skriver at 11.11.11 er en numerisk sekvens som melder direkte fra til vårt DNA gjennom frekvens 33 om at det er på tide å våkne opp. Meldingen setter i gang en overføring av energi som vekker opp sovende koder i vårt DNA. Energiene blir bare sterkere og sterkere denne dagen, og for 100 kroner er det muligheter for å koble seg på en høyere frekvens, skriver han. Løp og kjøp!